

02-1985 [A-1024] Novag - XY-Monster (prototype)

Zo af en toe heb ik het geluk dat ik mijn archief uit kan breiden met nieuwe gegevens. Daar hoort onderstaande originele foto van de Novag XY-Monster ook bij. Deze foto kreeg ik vorig jaar in bezit, en was voor mij de aanleiding voor een bescheiden item. Dit prototype werd in februari 1985 voor de eerste keer voorgesteld op de speelgoedbeurs te Neurenberg, Duitsland.

Novag XY-Monster (prototype)

Als je enige affiniteit hebt met oude schaakcomputers, dan gaat je hart als vanzelf wat sneller kloppen maar zeker als het een prototype betreft! Als je goed kijkt, dan zie je dat dit fraaie model 32 randsels heeft en dat de display alleen de tijd aangeeft. De houten behuizing heeft nog geen 'design' meegekregen. Kortom, een nieuwe schaakcomputer in ontwikkeling welke nog niet eens een echte naam had. Eind 1985 was dit 'project' voor Dave Kittinger eindelijk afgerond en verscheen de commercieel verkrijgbare Novag Constellation Expert op de markt.

Computerschaak (1985)

Jan Louwman

Het Novag Commonwealth kampioenschap

Elk jaar wordt dit kampioenschap gespeeld, verleden jaar in Hongkong, dit jaar in Londen. Deelnemers zijn topschakers uit Engeland en Engeland's Commonwealth, dus uit alle delen van de wereld. Sinds 1984 sponsert Novag dit jaarlijkse schaaktoernooi. Verleden jaar deed in dit toernooi de **Super Constellation** mee, dit jaar namen twee Novag ARB schaakcomputers deel, alsmede 62 schakers. De laatste 6 ronden van de totaal 11 ronden Zwitsers systeem woonde ik in Londen bij, dus kan ik u onderstaand nadere informatie geven over deze twee experimentele Novag programma's, huizend in een fraai houten schaakbord.

Het was een drukte van belang, daar in het speellokaal te Londen tijdens de elf dagen van dit Britse Commonwealth toernooi in maart j.l. Onder de 64 deelnemenden waren IGM's en vele IM's, FM's en verder praktisch allemaal spelers met een officiële Elorating tussen de 2150 en 2300 punten. Dit toernooi was nog veel sterker bezet dan verleden jaar in Hongkong, toen ik aldaar de laatste ronde bijwoonde. Was dat geweld niet te veel voor de beide nieuwe Novag machines? Ja en nee. Peter Auge, Novag's directeur, had opmerkelijke namen verzonnen voor zijn beide elektronische discipelen namelijk Novag **Monster X** en Novag **Monster Y**. Beide met praktisch identieke programma's, lopend op 5 MHz rekensnelheid, 4 KB RAM en 56 KB ROM, dus nog niet met 80 KB ROM, zoals uiteindelijk de bedoeling is. Wel met een gewijzigd **Super Constellation** programma.

K.K. Chang met de nieuwe Novag Monster

Wat is nu mijn conclusie na het aanschouwen van de totaal 12 partijen die ik van beide machines intens volgde? Nauwelijks beter spelend dan het **Super Constellation** programma en met nog steeds de sterke en zwakke punten van deze laatste. Maar Dave Kittinger, programmeur van deze programma's, zelf in Londen aanwezig om een van de machines te bedienen, heeft nog enkele maanden de tijd voor veranderingen resp. uitbreidingen en hij gaf mij ook aan, wat hij gaat verbeteren. De andere Novag machine werd bediend door K.K. Chang, sinds kort Dave's assistent, een sterke schaakspeler uit Maleisie. Defensief spelen ook deze programma's matig. Combinatoir en aanvallend uitstekend. Speciaal de toren + pionnen eindspelen zijn nog steeds matig. Laten wij echter goed bedenken, dat de tegenstanders zeer sterk waren. Spelers die ook wisten hoe zij de computer moeten bestrijden. De stelling sterk gesloten houden en voorzichtig spelen. In de drie partijen dat dit systeem niet door de tegenstander werd gehanteerd, won Novag evenzo vele malen! **Monster Y** behaalde uiteindelijk $3\frac{1}{2}$ uit 11 en **Monster X** $2\frac{1}{2}$ uit 11. Gelet op de hoge speelsterkte, beslist geen slecht resultaat. **Monster Y** behaalde in dit toernooi een officiële Elorating van 2066 punten en **Monster X** behaalde 1937 Elopunten. Gemiddeld derhalve 2002 punten.

Mijn voorlopige indruk was dat de werkelijke Elorating ook op ruim 2000 punten geschat moet worden, nauwelijks hoger dan die van de **Super Constellation**. Voor deze versie kan later uiteraard een sterker spelend programma uit de bus komen. De realiteit is toch echt, dat in de U.S.A. de **Super Constellation** inmiddels een USCF-rating behaalde van 2052 punten, in West-Duitsland na vele toernooien een Elorating van 1950 punten en in ons land in 53 toernooipartijen, een Elorating van 1987 punten. Kenmerkend was steeds dat de **Super Constellation** veel beter scoort tegen spelers tussen de 2000 en 2200 Elopunten dan tegen spelers tussen de 1800 en 2000 Elopunten. Dit is overal in de wereld het geval. Beschouwen wij nu de resultaten uit het Commonwealth toernooi, dan kan worden gezegd, dat het wellicht een voordeel was voor de **Novag Monsters** tegen sterke spelers te kunnen spelen, wellicht hadden zij tegen wat zwakkere schakers slechter gescoord, hoe vreemd dat ook moge klinken.

In het snelschaaktoernooi deden de **Monsters** het goed. **Monster X** plaatste zich in de finale groep door 6 uit 7 te scoren. Het betrof hier 15 minuten vluggertjes. **Monster Y** kwam niet in de finale door 4 uit 7 te scoren. Ook in deze groepen steeds tegenspelers tot 2300 Elo. In de finale groep zag **Monster X** zich geplaatst tegenover bijna uitsluitend I.M.'s. Desondanks scoorde hij 2 uit 7! Dat is toch prima. I.G.M. Dr. John Nunn won van de **Monster X** in dit snelschaaktoernooi. Hij opende met a3!! Maar deze zet haalde de **Monster X** niet uit zijn boek. Er ontstond een redelijk gelijkwaardige partij, met steeds een pion minder voor **Novag Monster**. En ja, dan verlies je tegen een sterke I.G.M. Terug naar het hoofdtoernooi, **Monster X** lag tot en met de 8ste ronde voor op **Monster Y**. Toen passeerde **Monster Y** de **Monster X**, vooral door in de elfde ronde fraai te winnen. Een van de beste partijen van de **Monsters** wordt in de volgende aflevering behandeld door P.H. van der Schee. Het is de partij van **Monster X** uit de 7e ronde, positioneel ook goed gespeeld door de Novag machine. Gezellig was het wel daar tijdens het toernooi met al deze bekende namen als de I.G.M.'s Nunn, Chandler, Short, Speelman, voorts met 14 I.M.'s o.a. Spraggett en Thipsay en voorts met 4 F.M.'s, 1 vrouwelijke I.G.M. en 1 vrouwelijke I.M. De laagste Elorating van enkele deelnemers was 2010 punten. De I.M.'s Spraggett en Thipsay wonnen het toernooi met 8 uit 11. Nunn de sterkst 'rated player' uit het toernooi bleef met 7 uit 11 onder de maat. Misschien leidde hij zichzelf te veel af, want steeds kwam hij kijken hoe het de **Novag Monsters** verging. Dr. John Nunn, 29 jaar oud, is namelijk schaakcomputer-minded. In de eindrangschikking vinden wij de **Monsters** terug in de staart van het peloton, maar niet onder de allerlaatsten. Temidden van dit schaakgeweld echt niet een slecht resultaat.

Op een Sargon ARB (nooduitvoering) met Novag Monster programma volgt Dave Kittinger de prestaties van zijn programma.

Dave Kittinger moet echter nog bergen werk verzetten voor de eindversie gereed is. Deze versies speelden naar mijn indrukken, hetzij herhaald, nauwelijks beter dan de **Super Constellation**. Wat wel vermeld moet worden, is de fraaiste uitvoering van de **Novag Monster**. Alles erop en eraan, stellingswaardering op de display, plydiepte weergave, de berekende boom is afroepbaar, extra speelniveaus voor toernooien, voor count-down speelniveaus enzovoort. Op 5 januari 1986 start het volgende Novag Commonwealth toernooi in Toronto (Canada). Misschien spelen er dan 3 Novag machines mee. Of ik dan weer ga kijken weet ik nog niet, dat is wel heel ver weg. Met Dave Kittinger heb ik uiteraard veel gepraat over het nieuwe programma. Ik heb hem gewezen op het goede eindspel van de **SciSys Superstar**, die op dit moment zeker het beste eindspel onder de schaakcomputers bezit. Probeer ook eens zo iets te bewerkstelligen, moedigde ik hem aan, want hoewel de Novag computers over de hele linie geen uitgesproken slecht eindspel bezitten, is toch verbetering wenselijk, denk ik. Met ongeduld zie ik uit naar het testexemplaar van de **Monster**, welke ik in juli a.s. hoop te ontvangen. Zal de magische grens van 2000 Elopunten kunnen worden overschreden? In oktober a.s. is hij voor u te koop. Wij wachten af; Dave Kittinger een optimum aan succes toewensend!

Bron: CSVN - Computerschaak, april 1985,
Jan Louwman: Het Novag Commonwealth kampioenschap.

Een partij tussen een sterke Engelse speler en Novag Monster

Zoals onderstaande partij uit het Commonwealth kampioenschap laat zien, wisselen de kansen meerdere malen.

Wit: Wright

Zwart: Novag Monster Y

1. e4 c5
2. Pc3 Pc6
3. f4 g6
4. Pf3 Lg7
5. d3 Pf6
6. Le2 d5

Een gesloten Siciliaan zonder flank-ontwikkeling van wit. Dit maakt d5 al vroeg mogelijk voor zwart.

7. e5 Pg4
8. 0-0 0-0
9. h3 Ph6
10. De1 Pf5
11. g4 Pfd4
12. Pxd4 cxd4
13. Pb1

Dit paard wacht geen toekomst meer, want hij staat hier in de slotstelling nog steeds.

13. ... h5

Geen gelukkige greep, want het is wit die van de open h-lijn profiteert.

14. Kg2 hxg4

- 15. hxc4 b6
- 16. Dh4 Te8
- 17. Th1 Kf8
- 18. e6 Lxe6
- 19. f5 Ld7
- 20. fxg6?

Het kritische moment. Here Wright goes wrong. Na 20. Lh6 lijkt de slag verloren voor zwart, bv. 20. ... e6 21. f6. De dreiging 21. Lxg7+ Kxg7 22. f6+ exf6 23. Dh6+ Kg8 24. Dh8 mat lijkt niet te pareren.

- 20. ... Pe5
- 21. gxf7 Pxf7
- 22. Dh5 e5

Zwart scheidt ruimte voor zijn koning.

- 23. Tf1 Le6
- 24. g5 Ke7
- 25. Dg6 Tg8
- 26. Lg4 Dd6
- 27. b3?

Opnieuw een misser van Wit. 27. Tf6 wint nog: ... Lxf6 28. Dxf6 + Kd7 29. Dxf7+. Nu worden de bordjes vervangen en het Novag-monster gaat zijn naam waar maken.

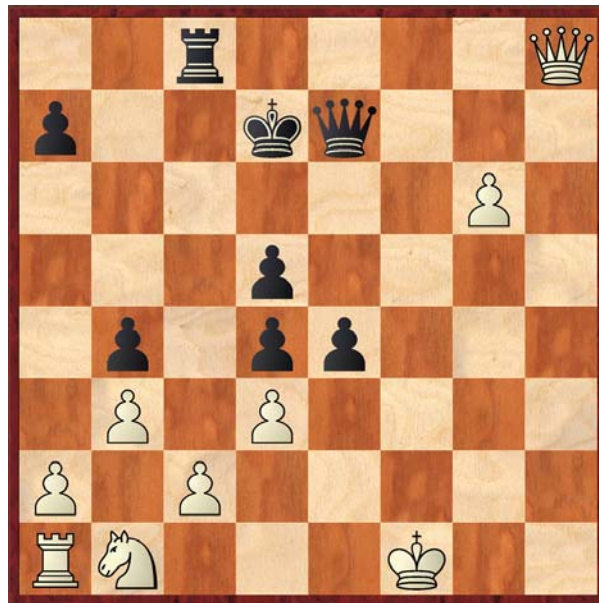
- 27. ... Lh8
- 28. Dh5 Tac8
- 29. Tf2 b5
- 30. Kf1 b4
- 31. g6 Pd8
- 32. Dh7+ Ke8
- 33. Lxe6 Dxe6

Er zijn te veel zwarte stukken in de verdediging en te weinig witte in de aanval.

34. Lg5 e4
35. Lxd8 Kxd8
36. Tf7 Te8

Niet 36. Dxc6 wegens 37. Td7 + en mat op e7.

37. Dh4+ Te7
38. Dxc8+ Kd7
39. Txe7 Dxe7

Nu komt zwart aan de bal.

40. Dxd4 Tf8+
41. Ke2 exd3+
42. Kxd3 Tf3+
43. Kd2 Dg5+
44. Ke1 Te3+

Met mat of damewinst. Wit geeft het op. Monster wint. Steinitz zou van zo'n tegenstander gezegd hebben: Hij is een makkelijke tegenstander, want hij geeft mij een toren (a1) en een paard (b1) voor.

Bron: CSVN - Computerschaak, juni 1985, p. 116. Auteur: P.H. van der Schee.

Schach-Computer, Februar 1985, Gerhard Piel: Mit einem ganz neuen Gerät (der Name steht noch nicht fest) steigt Novag in die Oberklasse ein: neues, ausbaufähiges Programm, Holzgehäuse. Ein erstes Gerät wird beim diesjährigen Commonwealth Chess Championship in London Ende Februar antreten, und im August geht das Gerät in Serie. Auf der Nürnberger Messe verlor der ungarische Großmeister Vlastimil Hort gegen den Prototypen (und gewann die Revance). Das bisher namenlose Gerät wird über einen 80 KB-Speicher verfügen und auf 4 MHz laufen. Das Programm stammt wiederum von Dave Kittinger.

Novags neues (Monster) Gerät
hat noch keinen Namen

Peter Auge, Inhaber
der Firma Novag, in Nurnberg

Computer-Schach & Spiele 1985, Frederic Friedel: Überwiegend heiter. Gute Stimmung und neue Produkte auf der Nürnberger Spielwarenmesse: Novag XY-Monster Prototyp

Am Novag-Stand war nur wenig Konkretes über Neuentwicklungen zu erfahren. Ein stark abgespeckter und gutgelaunter Peter Auge zeigte neben **Constellations** und **Prestos** (und einem **Piccolo**, der den **Micro III** ablöst) nur einen Holzbrett-Computer unter der Arbeitsbezeichnung "**XY-Monster**". Bei diesem Produkt ist noch so ziemlich alles offen. Der Prototyp hatte Rand-LEDs, während das Produktionsmodell wahrscheinlich Leuchtdioden in jedem Feld bekommt; die vierstellige LCD-Anzeige wird vermutlich einer mit Leuchtdioden weichen. Auch zur Frage, was das von vielen Novag-Fans ersehnte Display genau anzeigen wird (in Nürnberg zeigte sie nur die Hongkonger Zeit), wollte sich der Firmenchef nicht äußern. Lediglich zwei Eckdaten stehen fest: Die neue Maschine wird ein 80-KByte Programm von Dave Kittinger bekommen und der Preis wird bei DM 1500,00 liegen.

In den ausgestellten Prototypen hatte man nur ein 32-KByte-Testprogramm eingebaut, von dem sich Peter Auge zu versichern beeilte, es habe längst nicht die Spielstärke und Raffinesse der endgültigen Version. Der Vorläufer hatte es dennoch in sich! Wir haben in den drei Messetagen kaum jemanden gesehen, der eine Partie gegen das Gerät gewonnen hat. Es war dieser Computer, der den unvorsichtigen Großmeister – wie eingangs geschildert – so frech bestrafte, und auch der vielfache Münchner Stadtmeister Ossi Weiner hat in einer Blitzpartie den kürzeren gezogen. Wenn das endgültige Programm noch wesentlich stärker sein soll, dürfte es die Bezeichnung "**Monster**" redlich verdienen.

„Die Computer sind wirklich sähr, sähr stark geworden.“ Links Vlastimil Hort, rechts Novag-Chef Peter Auge.

Hier zwei Blitz-Partien des „XY-Monsters“, die wir mitschreiben konnten. Zunächst die zweite Partie gegen Großmeister Vlastimil Hort, bei der er den Rechner „positionell auseinander nehmen“ wollte. Doch Hort konnte über 30 Züge lang keinen entscheidenden Vorteil für sich sehen.

XY-Monster—V. Hort: 1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.Sf3 d6 4.Sc3 Lg4 5.Le3 c6 6.Lc4 e6 7.h3 Lxf3 8.Dxf3 Se7 9.Lb3 Sd7 10.Df4 d5 11.0-0 0-0 12.Dh4 Sc8 13.Dxd8 Txd8 14.Tfe1 Sd6 15.Lf4 Sb6 16.Le5 Tac8 17.Lxg7 Kxg7 18.e5 Sdc4 19.Lxc4 Sxc4 20.b3 Sa3 21.Tc1 c5 22.Se2 c4 23.Tf1 Tc6 24.f4 Tdc8 25.c3 a5 26.Tf3 cxb3 27.axb3 b5 28.Ta1 b4 29.Kf2! Sb5 30.cxb4 axb4 31.Ta4 Tc2 32.Kf1 Sc3 33.Sxc3 bxc3 34.f5 exf5

35.Ta7 Tb2 36.Ta1 c2 37.Te3 c1D+ 38.Txc1 Txc1+ **0:1**

Ein wenig zu lässig spielte Ossi Weiner, bekanntlich ein Spezialist für die Französische Verteidigung, gegen das neue Novag-Gerät.

Ossi Weiner—XY-Monster: 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.e5 Se7 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 c5 7.Sf3 Ld7 8.Ld3 c4 9.Le2 La4 10.0-0 Sc6 11.Lg5 h6 12.Lh4 0-0 13.Tb1 Dd7 14.Se1 Sf5 15.Lg3 Sxg3 16.fxg3 f6 17.exf6 Txf6 18.Txf6 gxf6 19.Lg4 b5 20.De2 f5 21.Lh5 a5 22.Sf3 Tf8 23.Sh4 e5 24.dxe5 f4 25.e6 Da7+ 26.Kh1 fxg3 27.Lf7+ Kh7 28.hxg3 Se7 29.Tc1 Dc5 30.Dg4 Dxa3 31.Tf1 Lxc2 32.Kh2 Ld3 33.Lg8+ Sxg8 **0:1**

Quelle: Computer-Schach & Spiele 2/85 (April 1985), Frederic Friedel: Überwiegend heiter. Gute Stimmung und neue Produkte auf der Nürnberger Spielwarenmesse.

Europa-Rochade (1985)

Hans-Peter Ketterling

Neues aus Nürnberg

Das interessanteste Gerät war jedoch ein rechter Erbkönig, der **Prototyp** eines neuen Computers mit Holzbrett und Magnetsensoren, dessen von David Kittinger stammendes und später 60 bis 80 kByte umfassendes Programm ein weiterentwickeltes Programm des **Super Constellation** ist und den Spitznamen **Monster (Blitz Monster)** nicht ganz zu Unrecht trägt. In Blitzpartien stellte sich das Gerät nämlich als geradezu unverschämt stark heraus, wobei es eine gehörige Portion Schachverständnis zeigte. Viele der üblichen Tricks verfangen bei ihm nicht mehr und man war ganz stolz, daß auch die IGM Hort und Schmidt ihre Mühe damit hatten und sich beeindruckt zeigten. David Kittinger schreibt zur Zeit offenbar nur noch Weltklasseprogramme. Das Gerät soll im September für voraussichtlich knapp unter DM 1.500,00 auf den Markt kommen und wird Einzel-Leuchtdioden auf den Feldern aufweisen sowie 29 verschiedene Spiel-, Problem- und Analysestufen aufweisen.

Quelle: Europa-Rochade, März 1985, Hans-Peter Ketterling: Neues aus Nürnberg.

Schach-Computer (1985)

Aktuelle Nachrichten

Am 3. Novag Commonwealth Chess Championship in London vom 16.-27. Februar 1985 nahmen 67 Spieler aus 13 Commonwealth-Staaten teil. Unter den Teilnehmern befanden sich - neben zahlreichen Großmeistern, Internationalen und Fide-Meistern - auch 2 Novag Geräte: Novag Monster X und Y. Am Ende des Turniers hatte Monster Y 3,5 Punkte aus 11 erzielt und erhielt von den Internationalen Turnierrichtern Stewart Reuben und Bob Wade eine ELO Bewertung von 2066.

Quelle: Schach-Computer, Edition 17, April 1985: Aktuelle Nachrichten.

Internet

<http://www.grappa.univ-lille3.fr/icga/program.php?id=491>

Games Novag Monster - 5th World Microcomputer Chess Championship

http://www.schaakcomputers.nl/hein_veldhuis/database/files/10-1985,%20CSS,%205.%20Mikro-Schach-WM%201985.pdf

Computer-Schach und Spiele - Mikro-Schach-WM 1985

http://www.schaakcomputers.nl/hein_veldhuis/database/files/10-1985,%20Rochade,%20G.%20Hertneck,%205.%20Computerschach-WM%201985.pdf

Rochade - Hertneck - Mikro-Schach-WM 1985

http://www.schaakcomputers.nl/hein_veldhuis/database/files/11-1985,%20Rochade,%20H.-P.%20Ketterling,%20Die%20Mikro-Schach-WM%201985.pdf

Rochade - Ketterling - Mikro-Schach-WM 1985

http://www.schaakcomputers.nl/hein_veldhuis/database/files/10-1985,%20Interview%20mit%20Peter%20Auge,%20Ich%20bin%20ja%20nur%20der%20Chef.pdf

Peter Auge - Ich bin ja nur der Chef